

Názov projektu: „Spracovanie územného plánu obce Tomášikovo“

Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého Riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

ÚPN OBCE TOMÁŠIKOVO BOL SCHVÁLENÝ V OZ UZN. Č. 109/2007 ZO DŇA 26.04.2007

ZOLTÁN HORVÁTH, STAROSTA OBCE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TOMÁŠIKOVO

II. ETAPA: NÁVRH ÚZEMNÉHO PLÁNU

ČISTOPIS

Obstarávateľ:
Obec Tomášikovo

Spracovateľ:
ÚPn s.r.o.

Údaje o dokumentácii, obstarávateľovi a spracovateľovi

Názov dokumentácie

Územný plán obce Tomášikovo – II. etapa: Návrh územného plánu (ďalej len „Návrh“)

Obstarávateľ dokumentácie

Slovenská republika

Obec Tomášikovo

Hlavná 319, 925 04 Tomášikovo

prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2 a/ Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

Ing. arch. Anna Lehotská (registračné číslo: 177)

Nám. gen. M. R. Štefánika, 977 01 Brezno.

Spracovateľ dokumentácie

ÚPn s.r.o.

Drotárska cesta 37, 811 02 Bratislava

zodpovedný riešiteľ: Ing. arch. Monika Dudášová (registračné číslo 0734 AA 0230)

a kolektív:

Základná koncepcia a urbanizmus

Ing. arch. Monika Dudášová

Doprava

Ing. Marcel Malíček

Technická infraštruktúra

Ing. Ladislav Sajko (vodné hospodárstvo)

Andrej Valla (zásobovanie plynom)

Ing. Ladislav Štefko (zásobovanie el. energiou)

Ekológia a životné prostredie, Poľnohospodársky a lesný pôdny fond

Ing. Katarína Staníková.

A) TEXTOVÁ ČASŤ

Obsah:

A. Smerná časť:

A.1. Základné údaje

A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši (str. 6)

A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce (str. 9)

A.1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním (str. 9)

A.2. Riešenie územného plánu obce

A.2.1 Vymedzenie riešeného územia (str. 9)

A.2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu (str. 10)

A.2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce (str. 12)

A.2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy (str. 15)

A.2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania (str. 15)

A.2.6 Návrh funkčného využitia územia obce (str. 18)

A.2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie (str. 19)

A.2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce (str. 23)

A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov (str. 25)

A.2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami (str. 25)

A.2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny (str. 27)

A.2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia (str. 30)

A.2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie (str. 47)

A.2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov (str. 49)

A.2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu (str. 49)

A.2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely (str. 49)

A.2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov (str. 55)

B. Záväzná časť:

B.1. Návrh záväznej časti

B.1.1 Návrh zásad a regulatívov priestorového usporiadania (str. 57)

B.1.2 Návrh zásad a regulatívov funkčného využívania územia (str. 58)

B.1.3 Návrh zásad a regulatívov umiestnenia občianskej vybavenosti (str. 62)

B.1.4 Návrh zásad a regulatívov umiestnenia verejného dopravného vybavenia (str. 62)

B.1.5 Návrh zásad a regulatívov umiestnenia verejného technického vybavenia (str. 66)

B.1.6 Návrh zásad a regulatívov zachovania kultúrnohistorických hodnôt (str. 66)

B.1.7 Návrh zásad a regulatívov ochrany prírody a krajiny so zreteľom na udržanie ekologickej stability (str. 67)

B.1.8 Návrh zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie (str. 68)

B.1.9 Návrh vymedzenia zastavaného územia obce (str. 70)

B.1.10 Návrh vymedzenia ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov (str. 70)

B.1.11 Návrh vymedzenia plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny (str. 72)

B.1.12 Návrh vymedzenia častí územia, ktoré je potrebné riešiť v dokumentácii nižšieho stupňa (str. 74)

B.2. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb (str. 74).

C. Grafická časť

D. Dokladová časť.

A. SMERNÁ ČASŤ

A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Dôvody na obstaranie

Obec Tomášikovo je podľa § 18 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej stavebný zákon) obstarávateľom územnoplánovacej dokumentácie obce.

Absencia relevantného dokumentu pre usmerňovanie priestorového rozvoja obce a koordináciu rôznych rozvojových zámerov na území obce je hlavným dôvodom pre obstaranie územného plánu obce Tomášikovo.

Ďalšími dôvodmi sú:

- aktuálna potreba premietnutia nových rozvojových zámerov a nárokov obce a subjektov pôsobiacich v obci do záväzného plánovacieho dokumentu a syntéza týchto zámerov do ucelenej urbanistickej koncepcie rozvoja územia
- zosúladenie zámerov a požiadaviek rozvojových a plánovacích dokumentov na úrovni vyšších územných celkov (ÚPN VÚC Trnavského kraja) s rozvojovými zámermi obce.

Obec Tomášikovo v súčasnosti nemá platný územný plán na úrovni obce a ani v minulosti nebola spracovaná žiadna ÚPD na tejto úrovni.

Za danej situácie Obecný úrad v Tomášikove pristúpil k obstaraniu územnoplánovacej dokumentácie na úrovni územného plánu obce.

Územnoplánovacia dokumentácia nebude podliehať posudzovaniu strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko sa jedná o obec do 2000 obyvateľov a taktiež začatie obstarávania územného plánu bolo uskutočnené pred platnosťou uvedeného zákona. Táto skutočnosť však nevylučuje možnú potrebu posúdenia jednotlivých navrhovaných činností podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v rámci povoľovacích procesov.

Po spracovaní „Návrhu“ bude tento prerokovaný podľa § 22 stavebného zákona s verejnosťou, dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy, dotknutými správcami inžinierskych sietí, právnickými a fyzickými osobami. Po prerokovaní bude predložený na posúdenie dodržania postupu obstarávania Krajskému stavebnému úradu v Trnave a následne predložený na schválenie Obecnému zastupiteľstvu v Tomášikove.

Požiadavky na spracovanie a rozsah

Postup obstarania a spracovania „Návrhu“ je v súlade so zákonom č. 50/1976 Z. z. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a Vyhláškou č. 55/2001 Z. z. o ÚPP a ÚPD.

Rozsah spracovania „Návrhu“:

- textová časť
- grafická časť.

Obsah textovej časti a grafickej časti je v súlade s obsahom podľa Vyhlášky č. 55/2001 Z. z..

Kapitola B.1. textovej časti, výkresy č. 01. Širšie vzťahy a č. 02. Komplexný urbanistický návrh grafickej časti tvoria záväznú časť riešenia územného plánu obce.

Východiskové podklady

Pre „Návrh“ boli východiskové najmä tieto podklady:

- Závazná časť „Územného plánu veľkého územného celku Trnavského kraja“, vyhlásená všeobecne záväzným nariadením vlády SR (nariadenie vlády SR č.183/1998 Zb., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Trnavský kraj v znení nariadenia vlády SR č. 111/2003 Z. z.)
- Územný plán obce Tomášikovo – I. etapa: Prieskumy a rozbory – Krajinnoekologický plán, ÚPn s.r.o. – Ing. Katarína Staníková, jún 2006
- Územný plán obce Tomášikovo – II. etapa: Návrh územného plánu – Zadanie, ÚPn s.r.o., jún 2006
- Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášikovo do roku 2015, Fórum centrum pre regionálny rozvoj, 2005
- Plán integrovaného rozvoja vidieka Mikroregiónu Termál, Ing. Ľudovít Kovács, RNDr. Lajos Tuba, Ing. Jela Tvrdoňová CsC., 2004-2005.

Ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Tomášikovo je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení § 1 Zákona č. 50/1976 Z. z. v znení neskorších predpisov. Ciele a smerovanie rozvoja územia bude územný plán podriaďovať ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom bude hľadať možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj. Ciele rozvoja územia obce definujeme v súlade s cieľmi určenými v Zadaní nasledovne:

- **dosiahnuť trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj obce** s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limitů a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia obce
- **rozvíjať bytovú výstavbu** formou individuálnej výstavby rodinných domov, nájomných bytov a obnovy nevyužitého bytového fondu
- **rozvíjať chýbajúcu občiansku vybavenosť so sociálnou infraštruktúrou**
- **rozvíjať výrobu miestneho významu** (vytvoriť podmienky pre výstavbu výrobných území)
- **rozvíjať pôdohospodárstvo, agropotravinársky sektor a služby vidieckeho cestovného ruchu**
- **rozvíjať dopravnú a technickú infraštruktúru** (najmä kanalizáciu)
- **chrániť životné prostredie**
 - o usilovať sa o vyvážený rozvoj obce proporčným rozvíjaním rôznych funkčných zložiek obce
 - o usilovať sa o zvýšenie kvality krajinného prostredia a valorizáciu estetických hodnôt zastavaného územia
 - o minimalizovať zábery ornej pôdy mimo zastavaného územia obce, najmä pôdy 1. až 4. skupiny kvality
 - o snažiť sa o dosiahnutie vyváženého a udržateľného stavu vo vzťahu medzi produkčnými, ekologickými, estetickými a rekreačnými funkciami krajiny, najmä s ohľadom na potenciál rozvoja rekreačných aktivít.

Ďalšie relevantné ciele rozvoja územia preberá územný plán z aktuálneho Strategického plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce – podrobnejšie v nasledujúcej časti tejto kapitoly.

Návrhovým obdobím bude rok 2035.

Návrh rozvoja obce nie je potrebné spracovať vo variantoch a alternatívach.

Väzby vyplývajúce z miestneho strategického plánu

Pre územie obce boli v rokoch 2004 a 2005 spracované strategické rozvojové dokumenty:

- Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
- Plán integrovaného rozvoja Mikroregiónu Termál.

Komplexnú stratégiu rozvoja na komunálnej úrovni reprezentuje Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce do roku 2015, ktorý vymedzuje ciele, priority a konkrétne aktivity v zmysle nižšie uvedeného prehľadu. Aktivity relevantné z hľadiska zamerania územného plánovania, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení územného plánu, sú označené podčiarknutím.

Strategický cieľ plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce do roku 2015: „Mobilizovaním miestneho potenciálu a využívaním vonkajších podporných zdrojov výrazne zlepšiť životnú úroveň obyvateľov“.

Priorita 1. Zvýšiť miestne zárobkové možnosti

Opatrenie 1.1. Vznikom nových miestnych podnikov vytvoriť 60 pracovných miest

Aktivita 1.1.1. Pripraviť prázdnu sýpku obilia na podnikateľskú činnosť

Aktivita 1.1.2. Pripraviť pozemok pre ďalší miestny podnik

Opatrenie 2. Využiť potenciál v cestovnom ruchu na tvorbu nových zárobkových činností

Aktivita 1.2.1. Vybudovať turistický informačný systém v obci

Aktivita 1.2.2. Spolupráca v rámci MR Termál (poradenstvo pre záujemcov o poskytovanie služieb, marketingové kampane a tvorba produktov)

Aktivita 1.2.3. Vybudovať pevnú cestu k vodnému mlynu

Aktivita 1.2.4. Vybudovať cyklotrasu Jahodná-Šaľa v katastri obce

Opatrenie 3. Nájsť nové perspektívy pre poľnohospodárstvo

Aktivita 1.3.1. Poradenstvo pre pestovateľov

Aktivita 1.3.2. Založenie odbytovej organizácie výrobcov v rámci MR Termál

Priorita 2. Zlepšiť verejné služby a podmienky spoločenského života

Opatrenie 2.1. Zlepšiť verejnú infraštruktúru

Aktivita 2.1.1. Vypracovať územný plán obce

Aktivita 2.1.2. Zriadiť kultúrny dom

Aktivita 2.1.3. Vybudovať bytovku s 8 bytmi

Aktivita 2.1.4. Rekonštruovať miestne cesty

Aktivita 2.1.5. Zlúčiť materskú a základnú školu a rekonštruovať budovu školy

Aktivita 2.1.6. Pripraviť pozemky pre individuálnu bytovú výstavbu

Opatrenie 2.2. Zabezpečenie žiadaných služieb

Aktivita 2.2.1. Ponúknuť miestnosti pre lekáreň

Aktivita 2.2.2. Ponúknuť pozemok pre čerpaciu stanicu

Opatrenie 2.3. Zlepšiť šance pre segregované skupiny

Aktivita 2.3.1. Vybudovať núdzové byty

Aktivita 2.3.2. Realizovať programy sociálnej inklúzie

Priorita 3. Riešiť problémy ochrany životného prostredia

Opatrenie 3.1. Znížiť znečistenie prírody

Aktivita 3.1.1. Vybudovať kanalizáciu v obci

Aktivita 3.1.2. Zabezpečiť separovaný zber odpadov

Opatrenie 3.2. Zlepšiť stav krajiny

Aktivita 3.2.1. Revitalizovať tok Starej Čiernej vody

Aktivita 3.2.2. Zlepšiť stav historického parku.

A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce

Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce je podrobne spracované v kapitole A.1.1. v časti Dôvody na obstaranie.

A.1.3 Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Navrhované riešenie je v súlade s predbežnými cieľmi riešenia. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie uložených v Zadaní, ktoré bolo schválené uznesením OZ v Tomášikove č. 12/2007 zo dňa 02.01.2007. Niektoré z požiadaviek, riešenie ktorých je v územnom pláne obce len naznačené, bude potrebné podrobnejšie preveriť prostredníctvom iných druhov dokumentácie.

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A.2.1 Vymedzenie riešeného územia

Obec leží v Podunajskej nížine, na nive Čiernej vody, ktorá tečie východne od obce, po vybudovaní preložky ústiacej do Malého Dunaja pri obci Čierna Voda už len v zvyškových prietokoch. Západná časť katastra siaha až k Malému Dunaju. Podľa klimaticko-geografického členenia patrí obec do teplej, suchej až mierne suchej nížinnej klímy. Priemerná ročná teplota vzduchu sledovaného územia je 9,5 °C, pričom priemerná teplota vzduchu v januári má hodnotu -2,1 °C a priemerná teplota vzduchu v júli dosahuje 19,8 °C. Terén je rovinatý s malým výškovým rozdielom (114 – 117 m n. m. v katastri) a sklonom v smere riečnych tokov. Územie je zväčša odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané, len v západnej časti katastra, pri Malom Dunaji a starých ramenách Čiernej vody sa zachovali kompaktné porasty mäkkých a tvrdých lužných lesov.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, avšak má výrazne pretiahnutý tvar, s maximálnou dĺžkou v smere SZ-JV 13 km, v kolmom smere je maximálna šírka len 3,5 km. Celková výmera katastrálneho územia je 2114 ha. Pri počte obyvateľov obce 1569 dosahuje hustota osídlenia 74 obyvateľov na km².

Hranica katastrálneho územia je z podstatnej sčasti tvorená hranicami prírodných limitov – tokom Starej Čiernej vody a jej pôvodných ramien (zo severu), na juhozápade hranicu tvorí rieka Malý Dunaj. V severnej časti je hranica katastrálneho územia totožná s hranicou zastavaného územia – t. j. pôsobí ako administratívny limit územnej expanzie zástavby. V ostatných častiach, najmä hranice katastrálneho územia prebiehajú zväčša poľnohospodárskou pôdou bez zreteľných ohraničujúcich prvkov, prípadne sledujú trasy líniové zelene.

Územie obce hraničí s katastrálnymi územiami 12 obcí, z toho najdlhšia (vzhľadom k pretiahnutému pôdorysu katastra v smere severozápad - juhovýchod) je hranica s k. ú. obce Jahodná a táto hranica je súčasne aj hranicou medzi okresmi Galanta a Dunajská Streda.

Na západe hraničí k. ú. obce Tomášikovo s k. ú. obcí: Mostová, Čierna Voda, Veľké Blahovo, Vydrany, Dunajská Streda (Malé Dvorníky).

Na východe hraničí k. ú. obce Tomášikovo s k. ú. obcí: Dolné Saliby, Kráľov Brod, Trstice.

Na severe hraničí k. ú. obce Tomášikovo s k. ú. obcí: Horné Saliby, Vozokany.

Na juhu hraničí k. ú. obce Tomášikovo s k. ú. obcí: Jahodná a Trhová Hradská.

Zastavané územie pozostáva z jedinej kompaktnej časti. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Prehľad výmer pozemkov v katastrálnom území Tomášikovo podľa druhu pozemku:

Druh pozemku	Celková výmera v ha
Orná pôda	1718,6321
Vinice	0,0468
Záhrady	34,0282
Ovocné sady	5,4007
Trvalé trávne porasty	6,7385
Lesné pozemky	134,5062
Vodné plochy	55,9785
Zastavané plochy	126,6765
Ostatné plochy	31,4587
Spolu	2113,4662

Zdroj: Obecný úrad.

A.2.2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

Základným východiskovým dokumentom pre ÚPN obce Tomášikovo je schválený ÚPN VÚC Trnavského kraja.

Výstupy z riešenia územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa – záväzná časť "Územného plánu veľkého územného celku Trnavského kraja", vyhlásená všeobecne záväzným nariadením vlády SR (nariadenie vlády SR č.183/1998 Zb., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Trnavský kraj v znení nariadenia vlády SR č. 111/2003 Z. z.), sú záväzným dokumentom pre riešenie ÚPN obce Tomášikovo.

ÚPN VÚC Trnavského kraja vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu:

v oblasti usporiadania územia osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- podporovať rozvoj obytnej funkcie, sociálnej a technickej vybavenosti, ako aj hospodárskych aktivít a rekreačnej funkcie vo všetkých vidieckych sídlach s cieľom postupne zvýšiť ich štandard

v oblasti rozvoja rekreácie a turistiky:

- podporovať a prednostne rozvíjať ťažiskové oblasti rekreácie, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady - na báze vodných plôch, tokov a geotermálnych prameňov ...
- usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového systému na vytváranie súvislejších rekreačných území v páse pozdĺž Malého Dunaja
- vytvoriť podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky

v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

- rešpektovať poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja definovaný v záväznej časti ÚPN VÚC
- zabezpečiť protieróziu ochranu pôdneho fondu vegetáciou v rámci riešenia projektov pozemkových úprav

v oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrohistorického dedičstva:

- nadväzovať na historicky vytvorenú štruktúru mestského a vidieckeho osídlenia s cieľom dosiahnuť ich funkčnú aj priestorovú previazanosť pri akceptovaní ich tvaru, obsahu a foriem, ako aj ich identity, špecifickosti a tradícií

v oblasti poľnohospodárskej výroby:

- rešpektovať pri ďalšom urbanistickom rozvoji územia poľnohospodársky pôdny fond ako jeden z limitujúcich faktorov tohto rozvoja
- podporovať alternatívne poľnohospodárstvo na chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a na územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,

v oblasti lesného hospodárstva:

- pri úprave pozemkov riešiť ochranu poľnohospodárskej pôdy pred veternou eróziou sústavou vetrolamov v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability

v oblasti odpadového hospodárstva:

- uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a recykláciu druhotných surovín s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení
- v rámci separovaného zberu komunálneho odpadu vytvoriť systém triedenia všetkých problémových látok, pre ktoré bude k dispozícii technológia na zneškodňovanie

v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry:

- vybudovať cyklistické prepojenie na Galantu s nadväzným prepojením na Medzinárodnú podunajskú cykloturistickú trasu

v oblasti ekológie:

- v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť pretieróziu ochranu pôdy vedením prvkov ÚSES
- podporiť zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest
- zabezpečiť zladenie dopravných koridorov, sídiel a iných technických prvkov s okolitou krajinou najmä v miestach konfliktov s prvkami ÚSES

verejnoprospešné stavby:

- verejné vodovody v obciach ... Tomášikovo
- plynofikácia obcí ... Tomášikovo (už realizované – pozn.)
- smerová úprava severojužnej cestnej trasy Trnava - Sereď - Galanta - Dunajská Streda - Medveďov - hranica Slovenskej republiky s Maďarskou republikou - II/507, II/586 vrátane obchvatov obcí ... Tomášikovo

- rekonštrukcia častí hrádzí a odvodňovacích systémov na ... Malom Dunaji.

A.2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Obyvateľstvo

Z hľadiska vývoja počtu obyvateľstva sa od polovice 19. storočia vystriedali tri rôzne demografické modely, ktoré reprezentujú tri následné etapy. V prvej, rastovej etape do polovice 19. storočia do medzivojnového obdobia počet obyvateľov kontinuálne stúpал a v roku 1921 dosiahol historicky najvyššiu úroveň – 2137 obyvateľov. Ďalej nasledovala etapa stagnácie, počas ktorej sa viackrát vystriedali krátke medzietapy mierneho rastu a poklesu. Počet obyvateľov sa udržiaval len tesne nad hranicou 2000 obyvateľov. Táto etapa trvala až do roku 1970, keď ju vystriedala tretia etapa - etapa poklesu počtu obyvateľov. Od roku 1961, keď mala obec 2131 obyvateľov poklesol do roku 2001 počet obyvateľov o viac ako 500 (t.j. o 25%) na 1569 obyvateľov, čo je takmer najnižší počet v sledovanej histórii obce. Až v poslednom desaťročí sa ukazujú náznaky stabilizácie počtu obyvateľov.

Rok	Počet obyvateľov
1869	1327
1880	1560
1890	1613
1900	1857
1910	1900
1921	2137
1930	2060
1940	2023
1948	2000
1961	2131
1970	1916
2001	1569

Z hľadiska demografických prognóz má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov najnovšieho sčítania ľudu dosahuje hodnotu 79, pričom až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. V prípade, že nedôjde k zmene demografickej situácie, možno v budúcnosti očakávať pokračovanie výrazného poklesu počtu obyvateľov. Tento trend možno čiastočne kompenzovať pozitívnu migračnou bilanciou, t.j. prisťahovaním nových obyvateľov do obce.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia (stav z r. 2001)	
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1569
z toho muži	791
z toho ženy	778
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	361 (23,0%)
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	920 (58,6%)

z toho muži	495
z toho ženy	425
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	287 (18,3%)
z toho muži	106
z toho ženy	181

Údaje z rokov 1994-2003 o prirodzenom a mechanickom pohybe sa vyznačujú mimoriadne vysokými medziročnými rozdielmi (napríklad v roku 2001 bolo migračné saldo pozitívne +13 obyvateľov, v roku 2002 naopak výrazne negatívne – 18 obyvateľov). Z tohto dôvodu z nich nemožno vysledovať dlhodobé trendy vývoja počtu obyvateľov. Vzhľadom k nízkemu podielu predproduktívnej zložky však možno predpokladať, že prirodzený prírastok z rokov 2002 a 2003 sa dlhodobo neudrží a v budúcnosti bude počet obyvateľov stagnovať a v prípade negatívneho vývojového scenára aj výraznejšie klesať.

Prirodzený pohyb obyvateľstva*

rok	narodení	zosnuli	prirodzený prírastok
1994	19	17	2
1995	27	17	10
1996	33	15	18
1997	21	14	7
1998	19	18	1
1999	22	15	7
2000	22	15	7
2001	14	16	-2
2002	23	14	9
2003	23	10	13

* podľa údajov obecného úradu a PHSR.

Mechanický pohyb obyvateľstva*

rok	prist'ahovaní	vyst'ahovaní	migračné saldo
1994	33	54	-21
1995	25	30	-5
1996	35	27	8
1997	31	36	-5
1998	40	23	17
1999	44	22	22
2000	23	19	4
2001	38	25	13
2002	20	38	-18
2003	27	26	1

* podľa údajov obecného úradu a PHSR.

Národnosť trvale bývajúceho obyvateľstva (2001)*

maďarská	slovenská	rómska	iná
1381	137	43	8

* podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001.

Náboženské vyznanie trvale bývajúceho obyvateľstva (2001)*

rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	reformovaná cirkev	ostatné	bez vyznania + nezistené
1430	22	11	14	92

* podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001.

Ekonomická aktivita obyvateľov

r. 2001	
Počet ekonomicky aktívnych osôb	757
z toho muži	410
z toho ženy	347
Podiel ekonomicky aktívnych (%)	48,2

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych ďalej vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti pomerne vysoký potenciál ekonomickej produktivity, tento potenciál však kvôli vysokej miere nezamestnanosti nie je dostatočne využitý.

Počet pracovných príležitostí v obci neuspokojuje dopyt po pracovných príležitostiach. Ako však ukazuje vývoj nezamestnanosti v obci v rokoch 1999-2004, počet nezamestnaných v posledných rokoch prudko klesá. Pokiaľ v roku 2001 bolo až 33,74% evidovaných nezamestnaných, v roku 2004 to bolo menej ako polovica z predchádzajúceho počtu. Dôvodom je zvýšenie počtu pracovných príležitostí v regióne, t.j. nie v samotnej obci. Okrem toho počet nezamestnaných evidovaných v oficiálnej štatistike klesol aj vyradením časti nezamestnaných bez toho, aby získali nové zamestnanie.

Najčastejším miestom dochádzky za prácou sú mestá Galanta, v menšej miere aj Dunajská Streda a Bratislava.

Nezamestnanosť

Rok	Evidovaná miera nezamestnaných z celkového počtu ekon. akt. obyvateľov
1999	30,26%
2000	33,84%
2001	33,74%
2002	25,44%
2003	19,07%
2004	14,55%

* podľa údajov PHSR.

Bytový fond

Problematika bývania je podrobne spracovaná v kapitole A.2.7.1.

A.2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

Obec z hľadiska administratívno-správneho členenia patrí do okresu Galanta, v rámci ktorého má okrajovú polohu na hraniciach s okresom Dunajská Streda. Z hľadiska vyššej administratívno-správnej hierarchie je súčasťou Trnavského kraja.

Obec Tomášikovo má primárne obytnú funkciu s poľnohospodárskou výrobou v katastri obce, bez výraznejšieho zastúpenia aktivít sekundárneho a terciárneho sektoru.

Najbližším sídlom vyššieho významu je Galanta (15 km), ktorá vo vzťahu k obci plní úlohu sídla okresu. Druhým najbližším mestom je Dunajská Streda (16 km) – atraktívny rádius Dunajskej Stredy je veľmi výrazný vzhľadom k nízkej vzdialenosti, väčšej jazykovej príbuznosti, ako aj vďaka polohe mesta na trase do ďalších dôležitých dopravných cieľov (Bratislava, Győr). Intenzívne sú väzby aj na okolité obce, s ktorými má obec Tomášikovo priame dopravné spojenie prostredníctvom cesty II. triedy č. II/507 – Jahodná, Vozokany, Mostová.

Spolu s obcami Horné Saliby, Dolné Saliby, Vozokany a Jahodná je obec Tomášikovo členom mikroregiónu Termál. Obce mikroregiónu so sídlom v Horných Salibách majú spolu 9113 obyvateľov. S výnimkou obce Jahodná, ktorá patrí do okresu Dunajská Streda, ostatné obce sú súčasťou okresu Galanta.

Obec Tomášikovo, vzhľadom k svojej veľkostnej kategórii a nízkej miere koncentrácie vybavenostných funkcií a ekonomických aktivít voči okolitým obciam nemá vlastné záujmové územie. Z tohto dôvodu sa územný plán nezaoberal riešením záujmového územia obce.

A.2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Urbanistická štruktúra jadrovej obce vznikla pozdĺž komunikácie (v súčasnosti cesta II. triedy č. II/507), ktorá sa tvorí hlavnú kompozičnú os. Na tejto osi, v blízkosti toku Čierna voda, vznikli zárodoky pôvodnej zástavby a historické objekty – kostol, kaštieľ. V priebehu historického vývoja sa urbanistická štruktúra doplnila o ďalšie ulice, zväčša paralelné s hlavnou kompozičnou osou. V strede obce sa uličný priestor rozširuje a vytvára námestie s voľnejšou kompozíciou, ktoré priestorovo determinuje hlavne zeleň a komplex kaštieľa.

Uličnú sieť tvoria priame ulice, ktoré sa na viacerých miestach vidlicovite rozvetvujú, takže pôdorysná osnova nie je ortogonálna, ale vyznačuje sa miernymi smerovými odchýlkami od hlavnej kompozičnej osi.

Obec má kompaktný pôdorys, mierne pretiahnutý v smere hlavnej kompozičnej osi, t.j. v smere severozápad-juhovýchod. Pre podporenie historického vretenovitého pôdorysu návrh fixuje juhozápadný okraj zástavby zeleňou a pri rozmiestňovaní nových rozvojových plôch rešpektuje princíp adície pozdĺž hlavnej kompozičnej osi. Preto sú nové rozvojové plochy situované najmä na južné predĺženie hlavnej kompozičnej osi. Navrhované rozvojové plochy nadväzujú na existujúcu zástavbu a uličnú sieť s cieľom vytvorenia kompaktnej sídelnej štruktúry.

Urbanistická štruktúra obce nesie zachované znaky typickej vidieckej zástavby zväčša jednopodlažných izolovaných rodinných domov. Dominantou výškového charakteru je kostol, viditeľný aj z diaľkových pohľadov a v siluete obce. Ako dominantu priestorového charakteru sa uplatňuje kaštieľ, najmä pri vnútorných pohľadoch z centra obce. Dominantami s menej výrazným priestorovým účinkom sú pavilóny základnej školy a objekty hospodárskeho dvora na južnom okraji obce.

Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je nutné zachovať a rešpektovať pôvodný vidiecky charakter zástavby, hlavne pozdĺž ulíc Hlavná, Športová a Mlynská, vrátane výškovej hladiny a urbanistickej

mierky. Preferovať by sa mali jednopodlažné objekty, prípadne s obytným podkrovím, so šikmými strechami s max. sklonom 45° . Regulatív maximálnej prípustnej výšky je ďalej upresnený, diferencovane pre jednotlivé plochy, a je definovaný ako záväzný regulatív. Cieľom tejto regulácie je zachovať typickú siluetu zástavby a tiež diaľkové pohľady na dominanty obce – rímskokatolícky kostol a kaštieľ.

V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 300 m^2 . Odporúčaná šírka pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy je 16 až 20 m; nemala by však byť menšia ako 12 m. Odporúčaná výmera pozemkov izolovaných rodinných domov je $600\text{--}800 \text{ m}^2$, s prijateľným rozptylom od 400 do 1200 m^2 . Priestorovú úsporu je možné dosiahnuť pri aplikácii radovej zástavby – nároky na plochu pozemku klesajú na cca 300 m^2 .

Tiež je potrebné zachovanie jednotlivých objektov z pôvodnej obytnej zástavby s historickými hodnotami. V prípade objektov v zlom technickom stave odporúčame uprednostniť ich rekonštrukciu (v odôvodnených prípadoch prestavbu) a k asanácii objektov pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie, a objektov rušivých z prevádzkového hľadiska. Objekty nespôsobilé na trvalé bývanie z dôvodu nesplnenia hygienických štandardov je možné využiť pre rekreačné využitie. Zachovanie tradičnej architektúry v urbanistickej štruktúre je dôležité pre udržanie historickej kontinuity a identity obce.

Veľmi významným kompozičným prvkom v štruktúre obce je zeleň. Jej základným pilierom je rozsiahla kompozícia anglického prírodného parku okolo kaštieľa, ktorý bol vytvorený úpravou lužného lesa. Na túto plochu nadväzuje viacero ďalších plôch verejných parkov a zelene v centre obce, pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Túto zeleň a jej estetické kvality je potrebné zachovať v súčasnom rozsahu a na týchto plochách neumiestňovať nové zariadenia občianskej vybavenosti. Vzhľadom k nepriaznivému stavu parku sa odporúča revitalizácia pri zachovaní pôvodného druhového zloženia.

Pre riešené územie stanovujeme podrobnejšie **Zásady a regulatívy priestorového usporiadania** v kapitole č. B.1.1..

Pre všetky nové rozvojové plochy odporúčame spracovať podrobnejší návrh priestorového usporiadania v rámci **územno-plánovacieho podkladu – urbanistickej štúdie**.

Návrh ochrany kultúrneho dedičstva

Historický vývoj obce

Obec sa písomne prvýkrát spomína až roku 1646. Patrila panstvu Šintava, do 1817 bola centrom jedného dištriktu panstva, od roku 1817 sídlom správy panstva Tomášikovo. Roku 1715 mala 17 daňovníkov, 1828 138 domov a 995 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, chovom oviec a koní. V Esterházyovskom kaštieli z roku 1760 Mária Terézia umiestnila sirotinec pre šľachtické deti, r. 1764 presťahovaný do Senca. Neskôr sa na panstve pokusne pestovali moruše a hodvábnik pre výrobu hodváhu. JRD bolo založené r. 1950.

Ochrana pamiatok

Na území obce Tomášikovo sa nachádzajú tieto zachované kultúrno-historické pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:

- kolový vodný mlyn so spodným náhonom (NKP č. 2520/0), na brehu Malého Dunaja z r. 1893. V okolí NKP je navrhnuté ochranné pásmo za účelom vytvorenia podmienok pre zachovanie architektonických a krajinárskych hodnôt areálu vodného mlyna.
- kaštieľ s areálom, pozostávajúci z nasledujúcich pamiatkových objektov:
 - kaštieľ barokovo-klasicistický (NKP č. 59/1), postavený v 2. pol. 18. stor. Hlavná budova je dvojpodlažná so stredným rizalitom, bočné krídla sú dvojtraktové.
 - park (NKP č. 59/2), je súčasťou prírodne krajinárskeho parku s výmerou 22 ha, s výskytom exotických drevín
 - hospodárska budova (NKP č. 59/3), bloková stavba s obdĺžnikovým pôdorysom.

Objekt kaštieľa je v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave. Je preto nutná celková rekonštrukcia pri prípadnej zmene funkčného využitia.

Ďalej je potrebné chrániť architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú historické a kultúrne hodnoty:

- rímskokatolícky kostol Najsvätejšej Trojice, klasicistická stavba postavená na prelome 18. a 19. stor.
- trojičný stĺp z 2. tretiny 19. stor.
- pomník padlým v 1. svetovej vojne z r. 1935
- plastika sv. Jána Nepomuckého z r. 1756
- plastika sv. Floriána z r. 1871
- plastika sv. Vendelína z r. 1850
- ústredný (veľký) kríž cintorína z r. 1756
- dobové náhrobné kríže a ojedinele zachované liatinové kríže v areáli cintorína
- lurdská jaskyňa, v areáli cintorína
- kalvária, v blízkosti cintorína
- zvonica, v areáli cintorína, z r. 1923
- pomník padlým v 2. svetovej vojne, z r. 1991
- budova obecného úradu, jednopodlažná budova so 7-osovou fasádou s rizalitom a štukovou výzdobou
- bývalý mlynárov dom pri vodnom mlyne
- kaplnka z 2. pol. 19. stor.
- prícestný kríž.

V zastavanom území sa nachádzajú objekty z pôvodnej zástavby obce so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom – dom č. 67 a susedné objekty, budova Pohostinstva, obytné domy č. 236, 330, 333 a i.

V katastri obce Tomášikovo sú evidované archeologické nálezy z obdobia praveku, stredoveku a novoveku (pohrebiská zo 8.-10. stor. a z 6.-7. stor., stredoveké pohrebisko a sídlisko). Je preto možné predpokladať, že pri zemných prácach budú zistené archeologické nálezy, resp. situácie.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk je v ďalších stupňoch územného a stavebného konania potrebné splniť požiadavku v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1967 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (úplné znenie č. 109/1998 Z. z.): „Investor/stavebník si od pamiatkového úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k porušeniu dosiaľ neevidovaných archeologických nálezov a nálezísk.“

Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt sú spracované v kapitole B.1.6.

Požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Požiadavku bezbariérovosti v riešenom území obce zohľadniť pri projektovaní v následných stupňoch dokumentácie pre (§ 56 Vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z.):

- stavbu bytového domu a ostatných budov na bývanie
- byt, ak ho má užívať osoba s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie

- stavbu rodinného domu, ak ju má užívať osoba s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- stavbu nebytovej budovy v časti určenej na užívanie verejnosťou
- stavbu, v ktorej sa predpokladá zamestnávanie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- inžiniersku stavbu v časti určenej na užívanie verejnosťou.

Zároveň musí byť zabezpečený prístup do každej vyššie uvedenej stavby, miestna komunikácia a verejná plocha podľa § 57 a 58 Vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z..

Stavby musia spĺňať osobitné požiadavky na užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, najmä požiadavku bezbariérovosti podľa platných predpisov a noriem (Vyhláška MŽP SR č. 532/2002 Z. z. a príloha k uvedenej vyhláške).

A.2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Urbanistickú štruktúru obce Tomášikovo tvorí takmer výlučne tradičná obytná zástavba. Ďalej sú zastúpené aj výrobné funkcie, reprezentované poľnohospodárskou prvovýrobou. Značný potenciál rozvoja majú rekreačné aktivity.

Prevádzkové vzťahy sú bez výraznejších problémov a kolízií. Plošný rozvoj obce determinujú viaceré limity, ktoré sa premietli do návrhu optimálneho funkčného usporiadania. Rozvoj severným smerom limituje areál kaštieľa s historickým parkom, tok Starej Čiernej vody a administratívna hranica katastrálneho územia.

Všetky nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a napájajú sa na stávajúci komunikačný systém. V istej vzdialenosti od zastavaného územia sú len plochy pre rekreačné funkcie.

Nové rozvojové plochy počítajú s využitím najmä pre obytné funkcie (väčšina vymedzených plôch). Pre obytné funkcie sú vyčlenené nové plochy v rámci zastavaného územia obce v nadmerných záhradách, ako aj plochy mimo zastavaného územia, na juhovýchodnom, juhozápadnom a na severozápadnom okraji obce.

Návrh predpokladá harmonický rozvoj viacerých funkcií na území obce, preto vyčleňuje nové rozvojové plochy aj pre výrobné funkcie a rekreáciu. Pre nepoľnohospodársku výrobu (remeselné-výrobné služby, skladové areály a priemyselnú výrobu bez rušivých vplyvov) sú vymedzené nové rozvojové plochy na južnom okraji obce. S rekreačnými aktivitami sa počíta vo väzbe na Malý Dunaj.

Súčasnú funkčnú využitie zastavaných plôch odporúčame rešpektovať, s tým, že je prípustná intenzifikácia týchto plôch v rámci nadmerných záhrad, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Intenzifikáciu vo väčšine prípadov nevyžaduje dodatočné investície (nie je potrebné vybudovanie nových komunikácií ani technického vybavenia).

Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich hlavné funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	hlavná funkcia
1	3,83	bývanie
2	0,72	občianska vybavenosť
3	3,77	bývanie
4	1,12	rekreácia (agroturistika)
5+5'	0,75+0,20	rekreácia (agroturistika)

6	6,31	bývanie
7	3,82	bývanie (byt. domy)
8	2,62	bývanie
9	0,93	šport
10	0,88	bývanie
11	1,52	bývanie
12	7,11	výroba
13	3,42	bývanie
14	3,87	bývanie
15	26,58	výroba
16	2,93	bývanie
17	2,20	bývanie
18	1,78	rekreácia
19	12,43	rekreácia
20	4,51	bývanie
21	2,04	bývanie
22	3,82	bývanie
23	2,10	bývanie

Pre riešené územie stanovujeme podrobnejšie **Zásady a regulatívy** (prípustného a neprípustného) funkčného využívania v kapitole č. B.1.2.

A.2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

A.2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Táto funkcia je reprezentovaná takmer výlučne tradičnou zástavbou rodinných domov, zväčša jednopodlažných.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,69 – tento ukazovateľ presahuje úroveň priemeru SR. Aj ostatné ukazovatele štandardu bytov ukazujú nižšie plošné výmery bytov a podiel obytnej plochy na osobu než v okolitých obciach (napr. pri porovnaní s priemernými hodnotami za okres Galanta).

Podiel neobývaných bytov (11 % z celkového počtu bytov) je mierne vyšší v porovnaní s okolitými obcami. Ide sčasti o bytový fond uvoľnený pre rekreačné a podnikateľské účely. Stavebnotechnický stav bytového fondu je uspokojivý a takmer polovica bytov bola vybudovaná v období prvých dvoch dekád po II. svetovej vojne, len malý podiel bytov pochádza spreď roku 1945.

Počet domov a bytov v r. 2001*	
domy spolu	425
trvale obývané domy	374
z toho rodinné	363

neobývané domy	50
byty spolu	479
trvale obývané byty	425
z toho v rodinných domoch	370
neobývané byty	53

Štandard bytov a úroveň bývania v r. 2001*

priemerná obložnosť bytov	3,69
obytná plocha na 1 trvale obývaný byt	61,10 m ²
počet obyt. miestností na 1 trvale obýv. byt	3,45
obytná plocha na osobu	16,6 m ²

* podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001

Vybavenie bytov (2001)*

vybavenie plynom	73,65%
vybavenie vodovodom	94,35%
vybavenie kanalizačnou prípojkou	6,35%
vybavenie septikom alebo domácou ČOV	76,47%
vybavenie splachovacím záchodom	64,24%
vybavenie kúpeľňou	80,94%

* podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001

Intenzita bytovej výstavby podľa období

do roku 1945	72
1946-1970	213
1971-1980	64
1981-1990	33
1991-2001	43
Spolu	425

V budúcnosti možno za istých okolností predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojového programu obce, kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov.

Pre rozvoj obytných funkcií vymedzuje územný plán nové rozvojové plochy s celkovou kapacitou 267 bytových jednotiek, z toho časť predstavuje výhľad.

Časť nových rozvojových plôch pre bývanie, ktoré sa budú zastavovať v prvom slede, sa nachádza v rámci zastavaného územia obce v nadmerných záhradách – ide o plochy s číselným označením 1, 2, 3 a 9. Ďalšie plochy pre bývanie sú vyčlenené pozdĺž existujúcich komunikácií, na ktorých už je jednostranná zástavba – plochy s číselným označením 6, 7, 8, 21 a 23. Ďalšie rozvojové plochy sú navrhované na juhovýchodnom okraji obce – plochy s číselným označením 10, 11, 13, 14, na

juhozápadnom okraji obce – plochy s číselným označením 20, 22 a na severozápadnom okraji obce – plochy s číselným označením 1, 3.

Ďalšie plochy pre obytné funkcie sú navrhnuté v lokalite Topoľový majer – plochy s číselným označením 16, 17.

Časť bytovej výstavby odporúčame realizovať v radových domoch, resp. vo viacpodlažných bytových domoch – s touto formou výstavby sa počíta predovšetkým v centrálnej časti obce (rozvojová plocha č. 7).

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je stanovený nasledovne:

Číslo rozvojovej plochy	Počet bytových jednotiek
1	8
3	10
6	30
7	18
8	18
11	5
12	10
13	24
14	25
16	20
17	15
20	28
21	15
22	26
23	15
<i>Spolu</i>	<i>267</i>

Navrhnuté rozvojové plochy majú minimálnu kapacitu 267 bytových jednotiek (pri uvažovanej výmere cca 1 – 1,5 á na 1 parcelu). Uvažovaný prírastok bytového fondu znamená nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2035:

$$1569 + ((267 - 37) \times 2,5) = 1569 + 575 = \underline{2144}$$

Pri výpočte prírastku bytového fondu a počtu obyvateľov sa uvažoval predpokladaný úbytok bytového fondu (odpad, zmena funkcie na občiansku vybavenosť a podnikateľské aktivity, zníženie obľobnosti).

A.2.7.2 Občianske vybavenie so sociálnou infraštruktúrou

Občianska vybavenosť je vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti, pričom sú zastúpené len niektoré zariadenia základnej občianskej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sa nachádzajú v centre obce po oboch stranách cesty II. triedy prechádzajúcej zastavaným územím obce. Rozsiahlejšie areály vytvárajú základná škola s materskou školou a Špeciálna základná škola internátna, umiestnená v kaštieli s rozsiahlou záhradou (chránený krajinársky park).

Nekomerčnú, t.j. sociálnu vybavenosť reprezentujú nasledujúce zariadenia:

- základná škola s vyuč. jazykom maďarským 1-9. ročník, s kapacitou 330 žiakov, aktuál. počet žiakov – 184 v 9 triedach, s telocvičnou, jedálňou, športovým ihriskom
- materská škola s vyuč. jazykom maďarským, s kapacitou 90 detí, aktuál. počet detí – 35 (tvorí jeden právny subjekt so ZŠ, spolu 26 zam.)
- Špeciálna základná škola internátna, s kapacitou 150 žiakov, aktuál. počet žiakov – 52 v 9 triedach
- obecný úrad (8 zam.)
- poštový úrad (3 zam.)
- knižnica + klub mládeže, s kapacitou 20 stoličiek (1+1 zam.)
- futbalový štadión (FC Tallós) s klubovými zariadeniami obce s kapacitou 120 stoličiek
- zdravotné stredisko s 3 ambulanciami a lekárnou (8 zam.)
- kostol
- požiarna zbrojnica
- nocľaháreň SAD.

Obmedzené je spektrum prevádzok maloobchodu a komerčných služieb, bez zastúpenia špecializovaných zariadení:

- nákupné stredisko COOP Jednota – potraviny, textil
- predajňa potravín
- predajňa zmiešaného tovaru Bamuk (papier, hračky, galantéria)
- kaderníctvo, kozmetika, wellnescentrum
- pohostinské zariadenia 3x (hostince, bufet Zold Diófa)
- záhradkárske potreby.

Vzhľadom k počtu obyvateľov a sociálnej situácii v súčasnosti nie je trhový priestor pre vznik nových prevádzok orientovaných na miestny dopyt.

Územný plán nenavrhuje žiadne väčšie nové plochy pre rozvoj občianskej vybavenosti. Riešenie súčasných aj výhľadových požiadaviek je možné rekonštrukciou, prípadne funkčnou konverziou existujúcich objektov. Odporúča sa rekonštrukcia základnej školy a v štádiu projektového riešenia je výstavbu kultúrneho domu (vedľa budovy pošty).

Územný plán pre rozvoj občianskej vybavenosti viazanej na navrhované rekreačné aktivity navrhuje menšiu plochu na severozápadnom okraji obce (plocha s číselným označením 2).

Územný plán ďalej vymedzuje priestorovú rezervu pre športovú vybavenosť v nadväznosti na existujúce futbalové ihrisko. Plocha je určená pre príslušenstvo a prevádzkové vybavenie, kryté športové objekty, tréningové a pomocné ihriská (plocha s číselným označením 9).

Špecifické zariadenia občianskeho vybavenia pre obyvateľov (obchod, služby) môžu vznikať aj v rámci územia s hlavnou obytnou funkciou, čo pripúšťa regulčné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu.

Zásady a regulatívy umiestnenia občianskej vybavenosti sú uvedené v kapitole č. B.1.3..

A.2.7.3 Výroba

Na území obce je zastúpená len rastlinná poľnohospodárska prvovýroba. Poľnohospodárskou výrobou sa zaoberajú podniky Agro Tomášikovo a Aster Plus s.r.o. a 21 samostatne hospodáriacich roľníkov. Bývalé farmy na južnom okraji obce a v majeri Pašienka sa v súčasnosti pre živočíšnu

výrobu nevyužívajú. Výhľadovo je potrebné uvažovať s umiestnením živočíšnej výroby v rámci farmy na južnom okraji obce len v polohách vzdialenejších od obytného územia tak, aby ochranné pásmo nezasiahlo toto obytné územie. Dôsledkom zániku živočíšnej výroby bol aj výrazný pokles počtu pracovných príležitostí - oproti minulosti sa počet zamestnancov v ťažiskových poľnohospodárskych podnikoch niekoľkonásobne znížil a v súčasnosti v nich pracuje len 20 zamestnancov, vrátane sezónnych. To malo negatívne dôsledky na zamestnanosť a sociálnu situáciu obyvateľov.

Podnikateľské prevádzky nepoľnohospodárskej a remeselnej výroby sa v obci nenachádzajú.

Územný plán obce vymedzuje väčšiu plochu pre lokalizáciu prevádzky ľahkej priemyselnej výroby (napríklad spracovanie poľnohospodárskej produkcie), s prípadným dopravno-technickým vybavením (ČSPH) na juhovýchodnom okraji obce, s priamym dopravným napojením na plánovaný koridor obchvatu obce. Ide o rozvojovú plochu s číselným označením 15.

Okrem toho sa pre rozvoj výrobných a podnikateľských aktivít navrhuje využitie zbytkovej voľnej plochy medzi existujúcim hospodárskym dvorom a obytným územím - rozvojová plocha s číselným označením 12.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných výrobných prevádzok aj v rámci územia s prevládajúcou obytnou funkciou.

Vhodné podmienky pre výrobné funkcie môžu vzniknúť aj intenzifikáciou a využitím časti stavebného fondu poľnohospodárskych fariem.

Nároky na prípadné rozširovanie živočíšnej výroby je potrebné riešiť v rámci existujúcich hospodárskych dvorov.

A.2.7.4 Rekreačia

Na území obce sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne zariadenia cestovného ruchu. Územie má však vzhľadom k atraktívnemu prostrediu Malého Dunaja značné potenciály pre rozvoj cestovného ruchu, príriečnej rekreácie a cykloturistiky, v spojení s poznávacím turizmom. Ďalším faktorom atraktívnosti sú početné kultúrno-historické pamiatky, predovšetkým - Maticov vodný kolový mlyn.

Pre účely rozvoja rekreácie vymedzuje územný plán obce viacero nových rozvojových plôch v rôznych lokalitách.

Vo väzbe na Malý Dunaj, priamo na brehu vodného toku, je navrhnutá rozvojová plocha č. 18 a jej výhľadové rozšírenie č. 19.

Pre rozvoj rekreačných funkcií so zameraním na agroturistiku sú vymedzené dve, resp. tri plochy na severozápadnom okraji obce, pozdĺž komunikácie zabezpečujúcej spojenie s vodným mlynom. Ide o rozvojové plochy s číselným označením 4, 5 a 5'. Čiastočné zastúpenie rekreačných funkcií je prípustné aj v príslušných rozvojových plochách s hlavnou funkciou bývania.

Rekreačný potenciál územia môže ďalej podporiť rozvoj cykloturistiky. Navrhuje sa predovšetkým vybudovanie cyklotrasy spájajúcu mestá Dunajská Streda a Šaľa (cez Tomášikovo). Ďalej sa odporúča vybudovanie cyklotrasy pozdĺž Malého Dunaja, resp. Čiernej vody po prašných, resp. účelových komunikáciách (spojnica s osadou Orechová Potôň-Lúky a obcou Trstice).

Zlepšenie dostupnosti jednej z hlavných turistických atrakcií obce - vodného kolového mlyna navrhujeme riešiť vybudovaním spevnenej komunikácie.

A.2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súčasnosti je zastavané územie obce vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1. 1990. V západnej časti je hranica zastavaného územia totožná s hranicou katastrálneho územia. Zastavané územie je kompaktné.

Vymedzením nových rozvojových plôch sa územie pre zástavbu výrazne rozšíri. V zastavanom území obce sú navrhované rozvojové plochy č. 6, 7, 8, 21, 23. Ostatné nové rozvojové plochy sú situované mimo zastavaného územia obce.

Všetky navrhované rozvojové plochy mimo súčasného zastavaného územia, s výnimkou výhľadových rozvojových plôch (č. 1 a 19) a rozvojovej plochy č. 18, predstavujú návrh na rozšírenie zastavaného územia. Prírastok zastavaných území v zmysle návrhu územného plánu je rekapitulovaný v nasledujúcej tabuľke.

Rekapitulácia prírastku zastavaného územia podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Výmera plochy v ha	Prírastok ZÚ v ha	Poznámka
1	3,83	(3,83)	výhľad
2	0,72	0,72	
3	3,77	3,77	
4	0,96	0,96	
5	0,75+0,20	0,75+0,20	
6	6,31	0	v ZÚ
7	3,82	0	v ZÚ
8	2,62	0	v ZÚ
9	0,93	0,93	
10	0,88	0,88	
11	1,52	1,52	
12	7,11	7,11	
13	3,42	3,42	
14	3,87	3,87	
15	26,58	26,58	výhľad
16	2,93	2,93	
17	2,20	2,20	
18	1,78	1,78	výhľad
19	12,43	(12,43)	výhľad
20	6,09	6,09	výhľad
21	2,04	0	v ZÚ
22	5,41	5,41	výhľad
23	2,10	0	v ZÚ
Prírastok spolu		69,12	

V riešenom území je potrebné vymedziť zastavané územie v zmysle kapitoly č. B.1.9.

Celkový prírastok zastavaného územia je 69,12 ha.

Vysvetlivky k pojmu „zastavané územie obce“ – podľa zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov:

Zastavané územie obce tvorí jedno alebo viac priestorovo oddelených zastavaných území v katastrálnom území obce, resp. v súbore katastrálnych území v správe obce. Zastavané územie je súbor

- a) stavebných pozemkov, zastavaných plôch, dvorov a susedných parciel, ktoré sa užívajú na účel, pre ktorý boli stavby uskutočnené,
- b) poľnohospodárskych pozemkov a vodných plôch obklopených parcelami uvedenými v písmene a),
- c) pozemkov ostatných plôch,
- d) pozemkov vhodných na zastavanie vymedzených na tento účel schváleným územným plánom obce alebo schváleným územným plánom zóny,
- e) pozemkov, ktoré podľa schváleného územného plánu obce alebo schváleného územného plánu zóny sú určené na umiestnenie stavieb na účel uspokojovania voľnočasových a rekreačných potrieb obyvateľstva (rekreácie).

A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom území je potrebné vymedziť ochranné pásma a chránené územia v zmysle kapitoly č. B.1.10.

A.2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

Obrana štátu

V riešenom území sa nachádzajú podzemné inžinierske siete vojenskej správy. Je potrebné zachovať strelnicu (situovanú v severozápadnej časti katastrálneho územia), jej ochranné pásmo, prístupovú cestu a prípojný telekomunikačný kábel z obce.

Strelnica je prístupná len po nespevnenej poľnej ceste, preto sa navrhuje vybudovanie vyhovujúcej komunikácie. S výstavbou ďalších vojenských objektov v území sa nepočíta.

Civilná ochrana obyvateľstva

Pre ukrytie obyvateľov služka výlučne úkryty v pivniciach rodinných domov. Obec má vypracovanú doložku CO, ktorá je každoročne novelizovaná.

Pri riešení požiadaviek CO obec postupuje v zmysle nasledovných právnych predpisov:

- zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o CO“)
- vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok
- vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany
- zákon č.129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme

- vyhláška MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany
- vyhláška MV SR č. 532/2006 o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany
- vyhláška MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany
- vyhláška MV SR č. 314/ 1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany
- nariadenie vlády SR č.166/1994 Z. z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky

Riešenie problematiky civilnej ochrany bude spracovávané v ďalších stupňoch Plánovacej dokumentácie civilnej ochrany, ktorá sa upresňuje priebežne.

Obec Tomášikovo plní úlohy na úseku civilnej ochrany v súlade s § 15 ods.1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m) a § 15 ods.2 zákona o CO.

Právnické a fyzické osoby si plnia povinnosti na úseku civilnej ochrany obce Tomášikovo v súlade s § 16 ods.1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) a § 16 ods.2-5,7,10-14 zákona o CO.

Riešenie problematiky civilnej ochrany bude spracované v ďalších stupňoch PD na zonálnej úrovni.

Požiarna ochrana

V obci sa nachádza požiarna zbrojnica vybavená 1 automobilom a 2 garážami. Dobrovoľný požiarny zbor má 40 členov. V prípade požiaru slúži zásahová jednotka v Galante.

Zásobovanie požiarnou vodou navrhujeme riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov. Obec Tomášikovo má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarnymi hydrantmi.

Problémom z hľadiska požiarnej bezpečnosti je nevyhovujúca dostupnosť niektorých častí, najmä zástavby s úzkymi alebo neprejazdnými ulicami bez obrátok. V rámci návrhu sa rieši vybudovanie obrátok v slepých uliciach, pokiaľ to dovoľujú priestorové pomery. Navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách sú riešené zväčša ako priebežné.

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a súvisiacimi predpismi.

Posúdenie, resp. riešenie protipožiarnej bezpečnosti jednotlivých objektov bude spracované v ďalších stupňoch PD. Pri návrhu riešenia prístupových komunikácií je potrebné rešpektovať požiadavky § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z. z..

V zmysle STN 73 5710 - Požiarne stanice, požiarne zbrojnice a požiarne bunky, čl. 13 je stanovená orientačná potreba požiarnej stanice v územnom celku podľa prílohy 1:

- celková plocha sídelného útvaru (obce): 21,134662 km²
- plocha lesov, parkov, vodných plôch a poľnohospodárskej pôdy: 19,55331 km²
- plocha sídelného útvaru pripadajúca na jednu požiarnu stanicu: 16,6 km²
- požadovaný počet požiarnych staníc pre sídelný útvar (obec):

$$N_v = \frac{S_v - z}{K_v} = \frac{21,134662 - 19,55331}{16,6} = 0,095$$

Z uvedeného prepočtu **nevyplyva potreba** novej veľkej požiarnej stanice. Úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách sa budú vykonávať v spolupráci s požiarnou stanicou v Galante.

Ochrana pred povodňami

Vzhľadom na rovinný charakter terénu nie je obec vystavená nepriaznivým účinkom prívalových vôd. V minulosti však obec postihovali záplavy spôsobené zvýšenými prietokmi v Malom Dunaji a Čiernej vode. V súčasnosti dostatočnú protipovodňovú ochranu zabezpečuje umelá regulácia prietokov Malého Dunaja na náпустnej hati v Bratislave. Ohrozenie obce povodňami môže nastať v prípade vysokých prietokov na prítokoch Malého Dunaja – Čiernej vode a Dudváhu. Z tohto dôvodu nie je účinné realizovanie miestnych protipovodňových opatrení, ale komplexné riešenie povodňovej ochrany na uvedených tokoch.

Pri vymedzovaní plôch pre novú zástavbu je potrebné rešpektovať ochranné pásma vodného toku Malý Dunaj a vyhýbať sa terénnym zníženiam, kde pri vyšších prietokoch v Malom Dunaji hrozí priesak podzemnej vody na úroveň terénu.

Po vybudovaní preložky Čiernej vody však nie sú zabezpečené dostatočné prietoky v starom koryte (Stará Čierna voda) na úseku Čierna Voda – Dolný Chotár. Preto sa navrhuje revitalizácia toku starej Čiernej vody (zabezpečenie dostatočných prietokov a vyčistenie koryta).

Ďalšie údaje o ochrane pred povodňami sú spracované v kapitole A.2.12.2.

Ochrana pred povodňami je potrebné riešiť v Povodňovom pláne v spolupráci s právnickými a fyzickými osobami a podnikateľmi v zmysle zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami a vykonávacími predpismi:

- vyhláška MŽP SR č.384/ 2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov, o ich schvaľovaní a aktualizácii,
- vyhláška MŽP SR č.385/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní predpovednej povodňovej služby a hlásnej a varovnej povodňovej služby,
- vyhláška MŽP SR č.386/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní priebežných informatívnych správ počas povodní a súhrnných správ o priebehu a o následkoch povodní a o vykonávaných opatreniach,
- vyhláška MŽP SR č.387/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhodnocovaní a uhrádzaní povodňových zabezpečovacích prác, škôd spôsobených povodňami a nákladov na činnosť orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami.

Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia (aj zariadenia obrany štátu, COO, PO a ochrany pred povodňami) sú uvedené v kapitole č. B.1.5..

A.2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny

Návrhy ochrany prírody a krajiny

V riešenom území sa nachádzajú vyhlásené chránené územie podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002.:

- **Tomášikovské presypy** – prírodná pamiatka, výmera 0,99 ha, vyhlásená v roku 1983. Spevnený pieskový presyp porastený pieskomilnou a suchomilnou vegetáciou, s výskytom druhov teplomilnej fauny
- **Park v Tomášikove** – chránený areál, výmera 22,89 ha, vyhlásený v roku 1983, platí v ňom 4. stupeň ochrany.

Na vyhlásenie sú navrhované:

- Čierna voda ako prírodná pamiatka – vodný tok s brehovými porastami.
- Vodný tok Malého Dunaja s príľahlými porastami bude v 2. etape spracovania zaradený do zoznamu chránených území Natura 2000.

Žiadne územie nie je zaradené medzi CHÚEV (chránené územia európskeho významu) ani CHVÚ (chránené vtáčie územia).

Prírodné zdroje

- chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Žitný ostrov – vodných zdrojov – okrajová časť riešeného územia (V chránenej vodohospodárskej oblasti musí byť zabezpečená všestranná ochrana povrchových vôd, podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby. Musia byť zabezpečené požiadavky zákona č. 364/2004 Z. z. – vodný zákon. Jedným z opatrení ochrany podzemných vôd je vybudovanie nepriepustnej splaškovej kanalizácie a odvedenie odpadových vôd do ČOV, ktorá zabezpečuje limitné hodnoty znečistenia pri ich vyústení do toku.)
- pôdy najlepších 4 BPEJ sa nachádzajú na väčšine riešeného územia
- lesy ochranné sa v riešenom území nachádzajú pri toku Malého Dunaja
- vodný zdroj sa nachádza v centrálnej časti zastavaného územia obce, OP 1. stupňa tvorí oplotenie
- pamiatkový fond je rozpísaný v kapitole č. A.2.5. časť Návrh ochrany kultúrneho dedičstva
- ekologicky významné segmenty
 - o vodné toky
 - o plochy lesných porastov
 - o plochy verejnej zelene a NDV v zastavanom území
 - o všetky plochy nelesnej drevinovej vegetácie v časti intenzívne využívané na poľnohospodárske účely.
- genofondové lokality fauny a flóry
 - o Tomášikovské presypy (Spevnený pieskový presyp porastený pieskomilnou a suchomilnou vegetáciou, s výskytom druhov teplomilnej fauny.)
 - o Tomášikovský les (Územie predstavuje súvislý komplex lužného lesa na pravom brehu Čiernej vody a po oboch stranách meandrujúceho ramena Suchého potoka. Väčšinu plochy zaberá šľachtený topoľ, ale na miestach okolo tokov sa zachovali prirodzené brehové porasty.)
 - o Míťve ramená Čiernej vody (Vznikli reguláciou Čiernej vody a predstavujú výraznú lokalitu vzácnej a chránenej vegetácie pôvodného typu brehových porastov Čiernej vody. Brehový porast je zvyškom pôvodných lužných lesov v alúviu Čiernej vody a tvorí ho vŕba biela s topoľom bielym.)
 - o Hrušovský les (Nachádza sa na ľavom brehu Čiernej vody v k. ú. Horné Saliby. Predstavuje väčší komplex mäkkého lužného lesa, aj keď väčšinu lesa už tvoria šľachtené topole. Nachádza sa na hranici riešeného územia.)
 - o Malý Dunaj (Bohatý systém meandrov so zachovalými spoločenstvami pôvodných lužných lesov. V alúviu sú to najvlhkejšie partie lužných lesov (Saliceto-Populetum), ktoré lemujú brehovú prietoky. V stromovej vrstve sú zastúpené hlavne vŕba biela a topoľ biely. Toto spoločenstvo vo vyšších úrovniach prechádza do spoločenstva jaseňových topolín (topoľ biely a jaseň štíhly) a v menšej miere topoľa čierneho. Na suchších miestach sú vytvorené spoločenstvá brestových jaseňín. Nachádza sa na hranici riešeného územia.)

Návrh prvkov MÚSES

Priemet RÚSES okresu Galanta do riešeného územia

- **nBK7 tok rieky Malý Dunaj s jeho okolím** - biokoridor nadregionálneho významu, prechádza na hranici riešeného územia. Je tvorený vodným tokom, plochami nelesnej drevinovej vegetácie a lesnými porastmi. Tok Malého Dunaja s príľahlou vegetáciou je navrhovaný v 2. etape za chránené územie (Natura 2000 – európska sieť chránených území). Na tomto území bude platiť 3. - 4. stupeň ochrany.

Stresové faktory: blízkosť ornej pôdy, znečistený vodný tok, blízkosť bývalej skládky odpadu, prechod cez zastavané územie obce.

Návrh: zachovať pôvodné druhové zloženie, v tvrdých luhoch (dub, jaseň, topoľ domáci, brest, hrab, lipa) v mäkkých luhoch (topoľ, osika, vrbá). Zväčšiť plochy NDV. Lesné porasty hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

- **rBC12 Hrušovský les** – biocentrum regionálneho významu na hranici riešeného územia, nachádza sa pri Čiernej vode a týmto koridorom je prepojené s inými prvkami ÚSES. Jeho súčasťou je navrhovaná PP Čierna voda. Je tvorené lesnými porastmi, vodným tokom s brehovými porastmi.

Stresové faktory: znečistený vodný tok, okolie tvorí orná pôda.

Návrh: lesy hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia, vytvoriť pufrovacie zóny medzi lesnými porastmi a ornou pôdou.

- **rBC36 Tomášikovské presypy** - biocentrum regionálneho významu, jeho súčasťou je PP Tomášikovské presypy. Biocentrum tvoria plochy lesných porastov, plochy TTP a časť tvorí orná pôda.

Stresové faktory: blízkosť skládky odpadu, okolie tvorí orná pôda.

Návrh: lesy hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia, časť ornej pôdy zmeniť na trvalé trávne porasty.

- **rBK6 Čierna voda** - biokoridor regionálneho významu, jeho súčasťou je aj CHA Tomášikovsky park. Tvorí ho vodný tok s brehovými porastmi, plochy lesných porastov a park.

Stresové faktory: blízkosť zastavaného územia obce, miestami chýbajú brehové porasty, znečistený vodný tok.

Návrh: posilniť brehové porasty.

Návrh prvkov MÚSES

Biocentrá miestneho významu nenavrhujeme.

Biokoridory miestneho významu:

- **mBK1** - biokoridor miestneho významu – tvoria ho plochy lesných porastov, ktoré vytvárajú pás na hranici katastra obce, prechádza do k.ú. Jahodná.

Stresové faktory: prechod cez ornú pôdu a komunikáciu, lesné porasty sú hospodárske s drevinami topoľ s prímiesou agátu bieleho.

Návrh: posilniť plochy NDV, prepojiť koridor s Malým Dunajom, lesy hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

- **mBK2** - biokoridor miestneho významu, tvoria ho plochy lesných porastov, ktoré vytvárajú pás až na hranicu katastra obce, prechádza do k. ú. Jahodná, spája sa s Malým Dunajom.

Stresové faktory: prechod cez ornú pôdu a komunikáciu, lesné porasty sú ochranné s drevinami topoľ s prímiesou agátu bieleho.

Návrh: posilniť plochy NDV, dobudovať časť koridoru.

- **mBK3** - biokoridor miestneho významu – tvoria ho plochy lesných porastov, ktoré vytvárajú pás na hranici katastra obce, pri toku potoka Teplica.

Stresové faktory: prechod cez ornú pôdu a komunikáciu, lesné porasty sú hospodárske s drevinami topoľ s prímiesou agátu bieleho.

Návrh: dobudovať koridor až po Čiernu vodu, posilniť plochami NDV, lesy hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

- **interakčné prvky plošné** – posilňujú funkčnosť biokoridorov – sú tvorené plochami nelesnej drevinovej vegetácie, malými lesnými porastmi v ornej pôde (remízky) a plochami verejnej zelene v obci – interakčné prvky plošné navrhujeme na ploche cintorína, na vodnej ploche po ťažbe štrku a na malých lesných porastoch pri PD
- **interakčné prvky líniové** sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene okolo športových areálov, priemyselných areálov a hospodárskych dvorov – plnia funkciu izolačnú ale aj estetickú
- **líniová zeleň pôdoochranná** – navrhujeme ju hlavne na plochách ornej pôdy nad 100 ha a na plochách ornej pôdy poškodenou veternou eróziou – sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie – táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov.
- **plochy nelesnej drevinovej vegetácie NDV** – je to zeleň na plochách navrhovaných na biocentra a biokoridory (v našom návrhu iba na plochách biokoridoru) – pri návrhu výsadby tejto zelene je potrebné drevinovú skladbu konzultovať s oddeleniami Štátnej ochrany prírody – navrhovaná drevinová skladba by sa mala pridržovať drevinovej skladbe potenciálnej prirodzenej vegetácie daného územia.

Potenciálna prirodzená vegetácia a jej hlavné jednotky v riešenom území sú:

- o jaseňovo – brestovo – dubové lužné lesy
- o v okolí vodných tokov a vodných plôch lužné lesy vrbovo – topoľové.

Tieto lesné rastlinné spoločenstvá by sa v daných podmienkach v riešenom území vyvinuli ako stabilný autoregulačný systém bez zásahu človeka.

Návrhy ekostabilizačných opatrení

Problémom Podunajskej roviny a nášho riešeného územia je presychanie ľahších pôd, veterná erózia, v depresných polohách zamokrenie a ohrozenie kvality podzemných vôd intenzívnym používaním agrochemikálií. V týchto oblastiach odporúčame:

- výber vhodných plodín s ohľadom na náročnosť na vlahu a zrnitosť pôd
- budovanie vetrolamov a zabezpečenie dostatočného prevlhčenia pôd
- zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie, najmä pozdĺž vodných tokov, kanálov a ciest.

Zvýšenie ekologickej stability územia navrhujeme na plochách priemyselných a skladových, sú to veľké plochy bez zelene, navrhujeme vytvoriť plochy na ozelenenie a výsadbu izolačných pásov zelene okolo areálov.

Eliminácia stresových faktorov – navrhujeme na ploche devastovanej, kde bol kedysi majer. Je potrebné navrhnuť funkciu pre toto územie alebo ho rekultivovať na ornú pôdu.

Rekultivácia skládky – plochu obecnej skládky navrhujeme zaviezť zeminou a následne obkolesiť vysokou zeleňou.

Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny so zreteľom na udržanie ekologickej stability sú spracované v kapitole č. B.1.7.